

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 12Pc/5/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2221202048
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Bíróová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2021:2221202048.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda sudkyňou JUDr. Evou Bíróovou v rodinnoprávnej veci navrhovateľky: X. A. R., E.. XX.XX.XXXX, J. I. A. E. F. XXX, proti osobe povinnej - odporkyni: I.. A.X. U., E.. XX.XX.XXXX, J. I. Ň. XXX, o určenie výživného takto

rozhodol:

Odporkyňa je povinná platiť navrhovateľke výživné v sume 60 eur mesačne, počnúc dňom 28.05.2021, vždy do 20. dňa mesiaca vopred k rukám navrhovateľky.

Dlh na zročnom výživnom za obdobie od 28.05.2021 do 31.10.2021 v sume 305,81 eur. Súd povoľuje odporkyni dlh na výživnom splácať mesačne spolu s bežným výživným v splátkach po 25 eur, pod stratou výhody splátok, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Vo zvyšku súd návrh z a m i e t a .

odôvodnenie:

(1) Návrhom zo dňa 28.05.2021 sa navrhovateľka domáhala rozhodnutia súdu, ktorým by určil odporkyni - jej matke výživné sumou 100 eur mesačne. Návrh odôvodnila tým, súdnym rozhodnutím bola (v júli 2020) zverená do starostlivosti matke, od dosiahnutia plnoletosti žije u svojho otca, kde má lepšie životné podmienky. Otec jej zabezpečuje všetky potreby, vyživovaciu povinnosť si plní. Študuje v X. triede na strednej škole, mieni pokračovať v štúdiu na vysokej škole.

(2) Odporkyni bol návrh riadne doručený, k návrhu sa vyjadrila písomne podaním zo dňa 09.07.2021 s tým, že je si vedomá svojej vyživovacej povinnosti, navrhovanú výšku však považuje za neprimeranú. Je na predĺženej rodičovskej dovolenke s ďalšou dcérou (mal. Y., E.. K. E. XXXX) pre jej dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav, poberá rodičovský príspevok, na dieťa má výdavky spojené s lekárskou starostlivosťou.

(3) Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi, predchádzajúcou súdnou úpravou výživného, a zistil nasledovný skutočný stav veci:

(4) Navrhovateľka študuje dennou formou v 4. triede Strednej zdravotníckej školy v B. S.. Vypovedala, že býva u svojho otca, ktorý jej zabezpečuje všetky potreby, výdavky má na cestovnom do školy 20 eur mesačne, na stužkovú slávnosť platila 150 eur (popri sporení 10 eur mesačne od začiatku štúdia), výdavky spojené so začiatkom roka odhadla na 50 eur. Má úspory z letnej brigády (cca 1.000 eur), ktoré šetrí na pokračovanie v štúdiu, podala si prihlášky na viacero vysokých škôl. Príjem nemá, je nemajetná. Jej otec vlastní rodinný dom a osobné vozidlo staršieho typu, má príjem zo zamestnania, vykázaný za obdobie od septembra 2020 do augusta 2021 v priemere vo výške 354,68 eur mesačne. Uviedla, že je v starostlivosti kardiológa, za predpísané lieky platí 30 eur mesačne, doklad o výdavku nepredložila.

(5) Matka navrhovateľky navrhla určiť jej výživné sumou 40 až 50 eur mesačne. Vo výpovedi uviedla, že príjem má z rodičovského príspevku (poskytovaného od apríla 2021, v sume 378 eur mesačne), žije v spoločnej domácnosti s otcom jej druhého dieťaťa, v jeho rodinnom dome, jej partner má príjem 540 eur mesačne, výdavky na bývanie uviedla (a preukázala) spolu v sume do 300 eur mesačne (plyn, elektrina, voda, telefóny, internet, TV). S maloletým dieťaťom navštevuje ušného lekára 2x ročne, dieťa má predpísané okuliare, je v starostlivosti nefrológa a urológa, od lekárskeho zákroku v apríli t. r. užíva antibiotiká v spojení s probiotikami a výživovými doplnkami, výdavky odhadla na 18 eur mesačne, imunológ mu predpisuje lieky v rozsahu 15 až 50 eur mesačne. Doklady k výdavkom na lekársku starostlivosť nepredložila. Maloletej platia životné poistenie spojené so sporením 400 eur ročne. V spojení so zárobkovým výkazom zamestnávateľa, u ktorého pracovala odporkyňa pred nástupom na predĺženú rodičovskú dovolenku mala odporkyňa príjem v období od mája 2020 do apríla 2021 príjem v priemere 380 eur mesačne, za obdobie od novembra 2020 do októbra 2021 mala príjem (vrátane rodičovského príspevku) v priemere 366 eur mesačne.

(6) Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 9P/3/2020-44 zo dňa 02.07.2020 bola schválenou dohodou rodičov (vtedy maloletá) navrhovateľka zverená do starostlivosti matke a otec sa zaviazal k plateniu výživného sumou 100 eur mesačne. Matka v čase rozhodnutia poberala rodičovský príspevok 220,70 eur mesačne, príjem zo zamestnania vykázala vo výške 440 eur mesačne, bola nemajetná. Podľa obsahu spisu rozhodnutiu predchádzala úprava rozsudkom č. k. 14P/42/2013-31 zo dňa 18.10.2013, ktorým bola navrhovateľka zverená do starostlivosti otcovi a matka bola zaviazaná k plateniu výživného sumou 51,44 eur mesačne, ktoré bolo zvýšené na sumu 100 eur mesačne rozsudkom č. k. 13P/49/2016-35 zo dňa 21.06.2016.

(7) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. (§ 62 ods. 1 až 3, 5 zák. . 36/2005 Z. z. o rodine v platnom znení)

(8) Rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima. (§ 63 ods. 1 zák. o rodine)

(9) Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. (§ 75 ods. 1 zák. o rodine)

(10) Výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu. (§ 76 ods. 1 zák. o rodine)

(11) Právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa. (§ 77 ods. 1 zák. o rodine)

(12) Odôvodnené potreby dieťaťa sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami a možnosťami rodičov, ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Ak sú však reálne možnosti a schopnosti rodičov väčšie, odôvodnenými sú aj ďalšie potreby dieťaťa,

ktoré síce nie sú nevyhnutné, ale so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu sú prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa. Teda pri určení výživného treba vychádzať zo zásady, že životná úroveň dieťaťa má byť úmerná životnej úrovni rodičov. Je potrebné, aby rodičia poskytovali podľa svojich schopností a možností toľko prostriedkov na výživu detí, aby z nich boli uspokojené osobné potreby dieťaťa, pokiaľ ide o výživu, ako i potreby na prehĺbovanie vzdelania, rozvoj záujmov a záľub, na prípravu na povolanie. Súd sa pri určovaní výšky výživného riadi základnými pravidlami, a to odôvodnenými potrebami oprávnenej osoby a schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi povinnej osoby. Odôvodnené potreby oprávnenej osoby závisia od veku, zdravotného stavu, jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a rozsahu jeho prípravy na budúce povolanie. Výživné pre dieťa nemá slúžiť len na uspokojovanie všetkých jeho najzákladnejších hmotných potrieb (jedlo, bývanie, ošatenie, obuv), ale aj ďalších odôvodnených potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelávanie, prípravu na povolanie, kultúrne, športové, rekreačné potreby, ...). Za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. Na strane povinného súd skúma faktické príjmy, ale prihliada tiež na to, čo je objektívne možné, aby zarobil (podľa veku, zdravotného stavu, kvalifikácie, odbornosti, situácie na trhu práce, pracovných skúseností), majetkové pomery, tiež počet, druh a výšku ďalších vyživovacích povinností.

(13) Vyhodnotením vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh bol podaný dôvodne, navrhovateľka preukázala, že je výživou odkázaná na svojich rodičov, keďže v súčasnosti študuje, pokračuje v príprave na svoje budúce povolanie a uplatnenie v pracovnom procese. V súčasnosti je bez vlastného príjmu, bez majetku a nie je ešte schopná sama sa živiť. Zvýšené (a účelné - dôvodné) výdavky má navrhovateľka v súvislosti so školou. Otec v súčasnosti zabezpečuje navrhovateľke bývanie a bežné potreby. Matka navrhovateľke neposkytuje výživné, navyše poberá na ňu naďalej prídavok na dieťa (v súčasnosti vo výške 25,50 eur mesačne). Tieto skutočnosti odôvodňujú určenie výživného matke navrhovateľky, nakoľko sa na jeho výške nedohodli samé. Navrhovateľka nemá významne zvýšené výdavky, žiadne nákladné účelné voľnočasové aktivity. Tvrdené výdavky spojené so zdravotnou starostlivosťou neboli ani jednou stranou preukázané. Pri úprave výšky výživného súd prihliadol aj na to, že v zmysle rozhodovacej súdnej praxe má orientačné rozpätie pre určenie výšky výživného povinného rodiča predstavovať podiel na výžive približne v rozsahu 20% až 30% z priemerného čistého mesačného príjmu (s možnosťou rôznych modifikácií, najmä v závislosti na počte vyživovacích povinností, potrebách jednotlivých výživou oprávnených, ale aj povinných osôb), čo v prípade odporkyne predstavuje rozsah 75 až 115 eur (v jej prípade na dve vyživovacie povinnosti). Za primeranú na pokrytie potrieb navrhovateľky aj možnostiam matky tak súd za primeranú určil sumu 60 eur mesačne. V danom prípade, nakoľko ide o plnoleté dieťa, je súd viazaný návrhom, a teda uplatneným nárokom navrhovateľky, preto vo zvyšku (nad rámec určenej čiastky) súd návrh zamietol, tiež vo vzťahu k žiadanému zrušeniu vyživovacej povinnosti otca, ktorý nebol ani účastníkom konania, pričom súd pripomína, že aj jeho vyživovacia povinnosť naďalej trvá, keďže navrhovateľka sa preukázateľne naďalej pripravuje štúdiom na svoje budúce povolanie a je bez príjmu. Vyživovaciu povinnosť otcovi navrhovateľky súd určil v znení zákona od podania návrhu.

(14) Keďže vyživovaciu povinnosť súd upravil späť, a to od podania návrhu, do posledného dňa mesiaca, predchádzajúceho rozhodnutiu o výživnom (nakoľko výživné za mesiac november v čase rozhodnutia ešte nebolo splatné) vznikol odporkyňi na výživnom dlh: v mesiacoch jún až október 2021 po 60 eur a 4 dni mesiaca máj 2021 - 5 mesiacov (x 60 eur) a 4 dni (60/31 x 4). Dlh je povinná splatiť do jedného roka.

(15) Podľa § 232 ods. 4 Civilného sporového poriadku (zákon č. 160/2015 Z. z. - CSP) ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

(16) Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1 CSP) do 15 dní

odo dňa jeho doručenia, na Krajský súd v Trnave cestou tunajšieho súdu (§ 362 CSP).
V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 ods. 1 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 CMP)

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením. (§ 44 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z. (Exekučný poriadok)